

ที่ TCC.นย. ๑๓๓๙ /๒๕๖๗

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากสภาองค์กรของผู้บริโภค จำนวน ๓ ฉบับ

เรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๒๗๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๕๐๒๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาร่างพระราชบัญญัติ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ จำนวน ๓ ฉบับ

๒. สำเนาหนังสือสภาองค์กรของผู้บริโภคที่ TCC.นย. ๑๐๑๑ /๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๔๖๘ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ฉบับ

สภาองค์กรของผู้บริโภค (สภาผู้บริโภค) เกิดจากการรวมตัวขององค์กรของผู้บริโภคตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในมาตรา ๔๖ และจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๖๒ มีฐานะเป็นผู้แทนของผู้บริโภค มีอำนาจคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคในทุกด้าน และสามารถเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๑๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๖๒ ได้

ความเป็นมา

ด้วยสภาผู้บริโภคมีภารกิจตามกฎหมายกำหนดให้เสนอแนะนโยบาย กฎหมาย และมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคต่อคณะรัฐมนตรี จึงได้จัดทำ “โครงการวิเคราะห์ระบบการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกฎหมาย ประเด็นการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของประเทศไทย และการพัฒนากลไกทางกฎหมายที่เพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งศึกษาปัญหาสิทธิของผู้บริโภคภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคในระบบกฎหมายไทย” โดยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน และมีความหลากหลายมากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม จึงเห็นว่าควรแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และสภาผู้บริโภคได้ติดตามการแก้ไขปัญหาให้กับผู้บริโภคของหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง สภาผู้บริโภคพบว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีการเสนอ ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ. ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วในการประชุมวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ.แล้ว และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ตามมติการประชุมในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๗

.../โดย

โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นควรให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเร่งรัดเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.... เอกสารอ้างอิงหมายเลข ๑ และ ๒

สภาผู้บริโภคเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งหากมีร่างกฎหมายจากสภาผู้บริโภคซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของผู้บริโภคให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาประกอบร่างกฎหมายของหน่วยงานเพื่อให้การเสนอกฎหมายเป็นไปด้วยความรอบคอบและรอบด้าน อีกทั้ง นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับที่หน่วยงานได้ดำเนินการเสนอร่างกฎหมายแล้ว สภาผู้บริโภคได้สังเกตเห็นว่าสมควรแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปในคราวเดียวกันเนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ได้มีการแก้ไขเป็นระยะเวลานาน สมควรปรับปรุงให้มีความเท่าทันต่อปัญหาผู้บริโภคและการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม สภาผู้บริโภคจึงได้ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายจำนวน ๓ ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยเพิ่มเติมการรับรองสิทธิผู้บริโภคไทยให้เทียบเท่าสิทธิผู้บริโภคสากล ๘ ประการของสหพันธ์ผู้บริโภคสากล ซึ่งจะสอดคล้องกับข้อเสนอของสหประชาชาติในการคุ้มครองผู้บริโภค (The United Nation Guideline for Consumer Protection : UNGCP) และเพิ่มเติมหน้าที่ของรัฐและผู้ประกอบธุรกิจ รวมถึงให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา เพิ่มความคุ้มครองผู้บริโภคที่เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าหรือบริการทางออนไลน์ แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สิทธิในการศึกษาของผู้บริโภค และการบริโภคอย่างยั่งยืนให้มีความชัดเจนมากขึ้น ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมกลไกการตัดสินใจซื้อและบทลงโทษ เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒) ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ. ด้วยปัญหาซื้อสินค้าใหม่ไม่ได้คุณภาพมาตรฐาน มีความชำรุดบกพร่อง ใช้งานไม่ได้ ผู้ประกอบธุรกิจไม่ดูแลรับผิดชอบอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะกับสินค้าที่มีเทคโนโลยีสลับซับซ้อน จนผู้ซื้อไม่สามารถพบเห็นความชำรุดบกพร่องของสินค้าได้ทันทีในเวลาซื้อหรือส่งมอบ จึงเสนอออกกฎหมายความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าเป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบของผู้ขายและผู้ประกอบธุรกิจอย่างเหมาะสม กำหนดสิทธิของผู้ซื้อหรือผู้บริโภคให้ชัดเจน เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) ร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรการควบคุมอาหารโดยกำหนดระดับความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือผลกระทบต่อผู้บริโภค แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตอาหาร และการโฆษณาอาหาร กำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอาหารให้รับผิดชอบต่อผู้บริโภค ตลอดจนแก้ไขบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาการณ์ปัจจุบัน

การดำเนินงาน

ในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้แจ้งผลวินิจฉัยมาให้สภาผู้บริโภคให้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อเพื่อเสนอกฎหมายที่สภาผู้บริโภคได้ยื่นริเริ่มเสนอกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับไว้ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการรวบรวมรายชื่อจากประชาชนเพื่อเสนอร่างกฎหมายดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ถึง ๓

.../ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจาก ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายสภาผู้บริโภคครั้งที่ ๙/๒๕๖๗ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗ ได้มีมติเห็นชอบให้จัดทำข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอร่างกฎหมายที่ยกร่างโดยสภาผู้บริโภคทั้ง ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยสภาผู้บริโภคมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ โดยนำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาองค์กรของผู้บริโภคนำและเข้าพิจารณาด้วย

๒. ขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้เร่งรัดการดำเนินการออกพระราชบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ.... โดยด่วนและขอให้ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ.... ของสภาองค์กรของผู้บริโภคเข้าพิจารณาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ผลประการใดโปรดแจ้งสภาผู้บริโภคทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวบุญยืน ศิริธรรม)

ประธานสภาองค์กรของผู้บริโภค

ฝ่ายนโยบายและนวัตกรรม

สำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค

ผู้ประสาน นางสาววิภาพร แซ่ผู้

โทร. ๐๒-๒๓๙-๑๘๓๙ ต่อ ๒๐๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Wipaporn.s@tcc.or.th